

Άγαπητέ Ανάδοχε,

άποδέχτηκες τήν τιμή πού σοῦ ἔκαναν δύο ἀδελφοί μας χριστιανοί γονεῖς, νά γίνεις ὁ ἀνάδοχος τοῦ παιδιοῦ τους. Ὁ ρόλος τοῦ ἀναδόχου δέν ἔχει ἀπλῶς κοινωνικό χαρακτήρα. Πρωτίστως ἔχει πνευματικό καί οὐσιαστικό. Ὁ ἀνάδοχος ἐπωμίζεται τήν εὐθύνη -μαζί, φυσικά, μέ τούς χριστιανούς γονεῖς τοῦ παιδιοῦ- νά μεταλαμπαδεύσει στόν νεοφώτιστο χριστιανό τή χριστιανική πίστη. Νά τόν ὀδηγήσει, καθώς θά μεγαλώνει, στή συνειδητή χριστιανική ζωή.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Ἡ πνευματική εὐθύνη τοῦ Ἀναδόχου γιά τήν Ἐκκλησία ἀρχίζει ἀπό τήν ὥρα πού τελεῖται τό Βάπτισμα. Ὁ ἀνάδοχος ἔχει ρόλο σ' αὐτό. Συμμετέχει καί συμπράττει, ἀναπληρώνοντας κατά κάποιον τρόπο τό νήπιο πού κρατᾶ στά χέρια του καί πού λόγω ἡλικίας ἔσθ' ἀδυνατεῖ τό ἴδιο νά συμπράξει.

Αὐτό γίνεται ιδιαίτερα στήν Ἀκολουθία τῆς Κατηχήσεως, πού προηγεῖται τοῦ καθαυτοῦ μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος. Ἐδῶ καταχωρίζουμε τό τμήμα ἐκεῖνο πού ἀφορᾶ τόν ἀνάδοχο καί πού θά πρέπει, ἀγαπητέ Ανάδοχε, νά μελετήσεις προσεκτικά, ὥστε νά ἀπαντᾷς ὀπίδιο καί μέ ἀκρίβεια σέ ὅ,τι σέ ἐρωτᾷ ὁ ἱερεύς. Αὐτονόητο ὅτι σύ, ὁ ἀνάδοχος, μέ εὐλάβεια καί εὐκρίνεια, θά ἀπαγγείλεις στήν κατάλληλη στιγμή τό Σύμβολο τῆς Πίστεως.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ

Στρέφονται δυτικά (πρός τήν εἴσοδο) καί ἐρωτᾶ τρεῖς φορές

- Ὁ ἱερεύς· Ἀποτάσῃ τῷ Σατανᾷ; Καί πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ; Καί πάσῃ τῇ λατρείᾳ αὐτοῦ; Καί πᾶσι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ; Καί πάσῃ τῇ πομπῇ αὐτοῦ; Καί ἀπαντᾷ
- Ὁ ἀνάδοχος· Ἀποτάσσομαι. Ρωτᾷ πάλι τρεῖς φορές
- Ὁ ἱερεύς· Ἀπετάξω τῷ Σατανᾷ; Καί ἀπαντᾷ
- Ὁ ἀνάδοχος· Ἀπεταξάμην. Καί λέγει
- Ὁ ἱερεύς· Καί ἐμφύσησον, καί ἐμπτυσον αὐτῷ. Καί ὁ ἀνάδοχος φουσᾷ τρεῖς φορές στόν ἀέρα καί φτύνει ἀληθινά τρεῖς φορές στό ἔδαφος.
- Στρέφονται ἀνατολικά (πρός τό Ἱερό) καί ρωτᾷ τρεῖς φορές
- Ὁ ἱερεύς· Συντάσῃ τῷ Χριστῷ; Καί ἀπαντᾷ
- Ὁ ἀνάδοχος· Συντάσσομαι. Ρωτᾷ πάλι τρεῖς φορές
- Ὁ ἱερεύς· Συνετάξω τῷ Χριστῷ; Καί ἀπαντᾷ
- Ὁ ἀνάδοχος· Συνεταξάμην. Καί λέγει
- Ὁ ἱερεύς· Καί πιστεύεις αὐτῷ; Καί ἀπαντᾷ:
- Ὁ ἀνάδοχος· Πιστεύω αὐτῷ ὡς Βασιλεῖ καί Θεῷ. Καί ἀπαγγέλλει

ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα, παντοκράτορα, ποιητήν οὐρανοῦ καί γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καί ἀορατῶν.

Καί εἰς ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τόν Υἱόν τοῦ Θεοῦ τόν μονογενῆ, τόν ἐκ τοῦ

Πατρός γεννηθέντα πρό πάντων τῶν αἰώνων. Φῶς ἐκ φωτός, Θεόν ἀληθινόν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.

Τόν δι' ἡμᾶς τούς ἀνθρώπους καί διὰ τήν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καί σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος ἁγίου καί Μαρίας τῆς Παρθένου καί ἐνανθρωπήσαντα.

Σταυρωθέντα τε ὑπέρ ἡμῶν ἐπί Ποντίου Πιλάτου καί παθόντα καί ταφέντα.

Καί ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὰς Γραφάς.

Καί ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καί καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς.

Καί πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καί νεκρούς· οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Καί εἰς τό Πνεῦμα τό ἅγιον, τό Κύριον, τό ζωοποιόν, τό ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τό σύν Πατρί καί Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καί συνδοξαζόμενον, τό λαλήσαν διὰ τῶν προφητῶν.

Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καί ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν.

Ὁμολογῶν ἑν Βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Προσδοκῶν ἀνάστασιν νεκρῶν.

Καί ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Στή συνέχεια ἐρωτᾷ πάλι τρεῖς φορές

Ὁ ἱερεὺς· Συνετάξω τῷ Χριστῷ; Καί ἀπαντᾷ

• Ὁ ἀνάδοχος· Συνεταξάμην. Καί λέγει

• Ὁ ἱερεὺς· Καί προσκύνησον αὐτῷ; Καί ἀπαντᾷ

• Ὁ ἀνάδοχος· Προσκυνῶ Πατέρα, Υἱόν, καί Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καί ἀχώριστον.

Στήν εὐχή πού ἀκολουθεῖ, ὅταν ἐρωτηθεῖ ἀπό τόν ἱερέα, λέει καθαρά τό ὄνομα τοῦ βαπτιζομένου.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Οἱ προσκλήσεις. Ὄταν προσκαλοῦμε σέ ἕνα μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως εἶναι τό Βάπτισμα, ἀνάλογο πρέπει νά εἶναι καί τό προσκλητήριό μας. Ἡ μορφή του. Τό περιεχόμενό του. Δυστυχῶς πολλά προσκλητήρια δείχνουν ματαιοδοξία στή μορφή τους καί ἀσυγχώρητη ἐλαφρότητα στό περιεχόμενό τους. Ὁφείλουμε νά προσέξουμε. Τό προσκλητήριο θά πρέπει νά δείχνει τή χριστιανική μας ἀντίληψη γιά τό Βάπτισμα, στό ὁποῖο προσκαλοῦμε συγγενεῖς καί φίλους.

• Τά δῶρα. Ὑπάρχει ἡ συνήθεια νά προσφέρουμε κάτι (μπομπονιέρες) ὡς ἀναμνηστικό στοὺς καλεσμένους μας. Κι ἐδῶ ἐνεργοῦμε ὡς χριστιανοί. Καί ἐπιλέγουμε ἀναμνηστικά πού ἔχουν κάποια σχέση μέ τό μυστήριο. Καινοφανεῖς καί ἀπαράδεκτες εἶναι οἱ ἐπιλογές ὀρισμένων γονέων πού προσφέρουν ἀναμνηστικά πού καμιά σχέση δέν ἔχουν μέ τήν Ἐκκλησία, θύματα κι αὐτοί τῆς ἐμπορευματοποίησης τῶν πάντων.

• Τά ροῦχα τοῦ νεοφώτιστου. Σύμφωνα μέ τόν συμβολισμό τῆς Ἐκκλησίας εἶναι λευκά εἴτε πρόκειται γιά ἀγόρι εἴτε γιά κορίτσι. Τό λευκό χρῶμα συμβολίζει τήν καθαρότητα, τό Ἅγιο Πνεῦμα πού ἔλαβε ὁ νεοφώτιστος. Σεβαστεῖτε αὐτό τόν ἱερό συμβολισμό καί μήν παρασύρεστε ἀπό ἐνδυματολογικές ἐπιλογές πού εἶναι ἄσχετες

μέ τό νόημα τοῦ μυστηρίου καί τή σεβάσμα παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας.

- Τά «μαρτυρικά». Εἶναι ὁ Σταυρός ἢ ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας. Τίποτε ἄλλο.

Δυστυχῶς ἔχει παρατηρηθεῖ νά καρφισώνονται στά πέτα τῶν προσκεκλημένων διάφορα ἀντικείμενα, πού παραπέμπουν σέ προλήψεις καί δεισιδαιμονίες. Εἶναι ἀσέβεια στήν ὁποία δέν πρέπει ἀπό ἐπιπολαιότητα νά παρασυρόμαστε.

- Τό λάδι. Μέ αὐτό χρίει ὁ ἱερέας τό παιδί πρὶν τή βάπτιση. Ἀποβλέπει στήν προστασία τοῦ ἀπό κάθε δαιμονική ἐνέργεια. Μέ τό ἴδιο λάδι ἀλείφει τό παιδί καί ὁ ἀνάδοχος. Νά εἶναι ἀγνό ἐλαιόλαδο καί ὄχι νοθευμένο σπορέλαιο. Ὅ,τι χρησιμοποιοῦμε στή λατρεία πρέπει νά εἶναι τό καλύτερο.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Κατά τή βάπτιση ἑνός παιδιοῦ στόν ἐφημέριό μας προσκομίζουμε τή Ληξιαρχική Πράξη Γεννήσεώς του.

Ὅλα τά μυστήρια πού μᾶς ἀφοροῦν θά πρέπει νά τελοῦνται στήν ΕΝΟΡΙΑ ΜΑΣ· στήν ἐνορία στά ὄρια τῆς ὁποίας κατοικοῦμε. Στήν Ἐνορία μας ἐπομένως βαπτίζουμε καί τά παιδιά μας. Ἄν ὅμως, γιά ὁποιοδήποτε λόγο εἶναι ἀνάγκη νά κάνουμε τή βάπτιση τοῦ παιδιοῦ μας σέ ἄλλη ἐνορία, ἀπό τόν ἐφημέριο τῆς ἐνορίας μας θά πρέπει νά ζητήσουμε ἕνα χαρτί πού λέγεται Μεταβίβαση Βαπτίσεως.

Σέ περίπτωση ἀπουσίας ἀπό τή βάπτιση ἑνός ἐκ τῶν δύο γονέων, ἀπαιτεῖται γιά τήν ὀνοματοδοσία ἔγγραφη συγκατάθεση ἐκείνου πού ἀπουσιάζει, μέ ἐπικύρωση τοῦ γνησίου τῆς ὑπογραφῆς.

* * *

Ἀγαπητέ Ἀνάδοχε,

Ἄξιος ! Αὐτή τήν εὐχή θ' ἀκούσεις ἀπό τό στόμα τοῦ λειτουργοῦ καί ἀπό τά χεῖλη ὄλων τῶν καλεσμένων.

Εὐχομαι κι ἐγώ νά σ' εὐλογεῖ πάντοτε ὁ Κύριος καί ν' ἀναδειχθεῖς πράγματι ἄξιος. Πού σημαίνει νά ἀνταποκριθεῖς μέ εὐθύνη καί συνέπεια στήν τιμή καί τό χρέος νά γίνεις πνευματικός πατέρας τοῦ παιδιοῦ πού πρόκειται νά βαπτίσεις.

† πρωτοπρεσβύτερος

π. Δημήτριος Ζαγόρας